

ОСНОВ ЗА ДОСУЂЕЊЕ РЕНТЕ

Основ за остварење права на накнаду штете – ренте као облика материјалне штете постоји само ако се утврди да повређени (тужилац) услед претрпљених повреда и нарушеног здравља не може да остварује приход који је остваривао до повређивања.

Из образложења: Дана 08.02.2010. године догодила се саобраћајна незгода у којој је И. П. из РХ управљао путничким возилом кроз насељено место Б., крећући се брзином неприлагођеном особинама и стању пута, тако да возило није могао благовремено да заустави пред сваком препреком, јер је коловоз био залеђен, па је својим возилом ударио у задњи део бицикла којим је управљао тужитељ М. Б., који је услед удараца задобио лаку телесну повреду, услед које је код тужиоца дошло до умањења општих животних активности од 5%, које умањење је последица смањене покретљивости кичме после повреде вратног сегмента у лакој степену, а самим тим код именованог је дошло и до смањења радних активности. У поступку је утврђено да послове, које је тужилац обављао пре повређивања, може и даље да обавља, али у краћем временском периоду, уз повремене одморе, након којих може поново да настави са радом. У првостепеној пресуди суд је делимично усвојио тужбени захтев тужиоца и, између осталог, досуђена му је месечна рента у износу од 10.081,00 динара, уз образложење да тај износ представља разлику зараде коју је тужилац остваривао пре повређивања и зараде коју може да остварује након повређивања. Став првостепеног суда није правилан. Другостепени суд је истакао да је за основаност потраживања права на накнаду материјалне штете у виду ренте неопходно утврдити да повређени услед потпуне или делимичне неспособности за рад губи зараду или да су му потребе трајно повећане, а могућности његовог даљег развијања и напредовања уништене или смањене (члан 195. ЗОО). Првостепени суд није утврдио да ли је тужилац након повређивања у стању да обавља неке послове, те да ли за послове које обавља може да оствари зараду и у ком износу. Евентуално умањење тзв. специфичне радне способности тј способности за обављање тачно одређених послова не значи да оштећени није у стању да обавља друге послове са преосталом радном способношћу, за које такође може да остварује зараду. Како наведено првостепени суд није утврдио, закључак о постојању штете код тужиоца у смислу губитка зараде, како за време лечења, тако у будуће у виду ренте, је преурањен. С обзиром на наведено, одредбе члана 195. и 188. ЗОО, треба тумачити тако да основа за остварење права на накнаду штете – ренте као облика материјалне штете постоји само ако се утврди да повређени (тужилац) услед претрпљених повреда и нарушеног здравља не може да остварује приход који је остваривао до повређивања, односно приход који би остварио да је здрав и да му није умањена радна способност, а не с обзиром на утврђени степен смањења радне способности, јер утврђени степен смањења радне способности има утицаја на умањење животне активности, који свој одраз налази кроз накнаду нематеријалне штете.

(Пресуда Основног суда у Сомбору број 4П. 2902/10 од 11.01.2011. године и пресуда Апелационог суда у Новом Саду број Гж. 1838/12 од 25.09.2012. године)